

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 1. Baptismi die Ecclesiam peristromatis ornatam esse: balsama, & odores incensos, & varios cereos, vel lychnos acendi consueuisse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

IOSEPHI
 VICECOMITIS
 DOCTORIS S. THEOLOGIAE,
 AC COLLEGI AMBROSIANI
 DE
 ANTIQVIS BAPTISMI RITIBVS,
 ac ceremoniis.
 Liber Quartus.

*Baptismi die Ecclesiam peristromatis ornata esse:
 balsama, & odores incensos, & varios cereos, vel
 lychnos accendi consueuisse.*

CAP. I.

HActenus de ceremoniis, ac ritibus,
 qui ad catechumenos, competen-
 tes, & electos pertinebant, lecto-
 res admonere, satis fuerit. nunc ad
 eos ritus, qui in baptismo ministrando, vel
 paulo ante seruabantur, subsequenter calamū
 deducam. Ac primum omnium satis constat,

veterum Christianorum studium in eo mō-
 ce eluxisse, vt baptismi sacramentum fāctum
 pompa, & religione celebraretur, quod tūc
 præcipue rebus factum esse, animaduertimus
 nam ltragulis ecclesiæ parietes induebantur
 vt externus apparatus ad internū anime labo-
 dorem, quem baptismus efficit, contem-
 dum pelliceret, balsama, varique odores
 fundebantur, vt vitæ Christianæ suauitate
 solatia hoc quasi symbolo fideles intelligere
 cerei, vel lychni accendebantur: vt baptismi
 sacramento decus, & honor accederet, cum
 duo priora breuiter quidem Gregorius Ten-
 nensis complexus est lib. 2. histor. Franc. den-
 Clodouei Regis baptismum recenset his ve-
 bis: nunciatur hæc Antistiti, qui gaudium mō-
 plerius iussit lauacrum præparari, velis de p̄-
 umbrantur platea Ecclesiæ, cortinis alben-
 nantur: baptisterium componitur, balsama
 duntur, micant fragrantis odore cerei, totum quo-
 plum baptisterij diuino respergitur ab odore. Accedit
 præterea Hincmari Rhemenis Archiep̄i
 autoritas, qui de vita S Remig. cum etiam
 Clodouei Regis baptismi mentio incidisset
 ait: Ecclesiæ componitur baptisterium, balsama
 ceteris odoramentis conspergitur. Verum, ne quis
 hæc in solo Regum, aut Principum baptis-
 facta, intelligat, quia citatae autoritates
 Clodouei baptismum indicandum pertinere
 audiat quæso, quæ ex Ordine Romano ad pres-
 præsentem decerpimus. nam ille tit. de sabb-
 in die, vbi celebrandi baptismi modum præ-
 scribit, hæc inquit: sabbati vero die, sancti, et

Ecclesia
 stras, ulis
 ornata.

Odores in
 baptismo
 incensati.

Peristromata erant albi coloris
Albus color animæ nignificat.
Ethiopes in baptisni administratione thus adolent.
Chrisma Ioui sancto consecratur.

Peristromata erant albi coloris

Albus color animæ nignificat.

Ethiopes in baptisni administratione thus adolent.

Chrisma Ioui sancto consecratur.

ac Car.
in eorum
entum saltem
ur. quod m
maduerunt
indueban
i anime
contemp
ne odores
suam rates
s intellige
; vt bap
deret. con
gorius Tur
Franc. de
nset his
quo m
is depu
entibus
lam d
ocum
dore. Acc
chiep
um e
nci
ballam
m. ne
n bap
onitate
per
no ad
e. de
dum
nre,

Peristromata erant albi coloris
Albus color animæ nignificat.
Ethiopes in baptisni administratione thus adolent.
Chrisma Ioui sancto consecratur.

Peristromata erant albi coloris
Albus color animæ nignificat.
Ethiopes in baptisni administratione thus adolent.
Chrisma Ioui sancto consecratur.

Cereus in
baptismi
administra-
tione exfe-
ria quinte
sacrofancte
lychnis ac-
cendeba-
tur.
Cerei vsus
in baptis-
mo ab Ec-
clesia pri-
maua pro-
fectus est
Cereum in
baptismi
administra-
tione accē-
dendi con-
suetudo in
Ecclesia Sa-
lisburgensi
& Medio-
lanensi du-
cat.

sumptus ignis per sacerdotem renouabitur. Ex
loco intelligere possumus, non solum cereum
qui in baptismi administratione ardebat
quintæ sanctioris feriæ lychnis accendi
sueuissē: verum etiam ipsum accendendum
ab Ecclesiæ incunabulis repetendum esse,
quod forte alludens Ioannes Iacobus Salu-
gensis Ecclesiæ Archiepiscopus in Manu-
Parochorum, & aliorum curam animarum
bentium de baptismi sacramento cap. 4. ha-
cereorum consuetudinem antiquam, & in-
dabilem appellauit. pluraque extant in
Ecclesiæ Mediolanensis de hac consuetudine
testimonia, quæ legentibus præsto erunt. Ce-
terum hic cereus quinam fuerit, nulli ser-
res meminerunt: sed ego cereum, qui rursus
Paschalis dicitur, fuisse, duobus argumē-
coniicio, primo quod columna cereæ, ad
statis precibus à profano vsu eximebatur,
deinde ad baptismi fontem deferrebat, pro-
dentius, aliique Patres apertissima testimonia
reliquerunt: ita vt si quis, columnam ceream
pro cereo Paschali vsurpatam esse, putet, et
iusdem Paschalis cerei in baptismo accendē-
di consuetudine nullus dubitandi locus re-
quatur. tum etiam quia in certo diuinae
giæ codice, quo tum Ecclesia Mediolanensis
veterum rituum studiosissima, tum Roma
cæterarum mater, & parens vtuntur, post
angelium festi, ac solennis diei, quo illud
Dei triumphos, ex deuicto Diabolo, & Spoli-
tis Inferorum sedibus reportatos, memoria
anniuersaria gratulatione recolimus, mentio

in cereum Paschalem ipso Euangelio expleto
extinguui, nec amplius nisi in Penteco-
tes peruigilio pro fontis benedictione accen-
dit, quod argumento est, eundem cereum in
fontis benedictione, ac ipso baptismo accendi
consequisse.

De pecunia Sacerdotibus dari solita.

C A P. II.

Hanc, quam tractamus, questionem à no-
bis prætermitti debuisse, multi existima-
bant, quod non ita, sicuti est, ab omnibus in-
tellegitur. Sed datur hæc venia veterum tituli
impetoribus, ut nihil prætermittat eorum quæ
ad rei propositæ tractationem pertinere videan-
tur, quare nemo mihi culpæ dabit, si admone-
bor, communi Ecclesiæ more, & consuetudine
receptum fuisse, ut, qui vitalis lauacri gratiam
accipiebantur, pecuniam, vel alia munera
sacerdotibus darent. Quem ritum non solum de
his, qui rerum copia affluebant, sed etiam de in-
opibus accipiendum esse, Greg. Naz. sententia,
& auctoritas confirmat. is enim eos, qui inopia
nomine baptismum differebant, grauibus verbis
arguens, sententiis arguit, illud inter cætera monens,
non eis valde laborandum esse, quid sacerdoti
offerant, cum omne munus quamuis leue suf-
ficiat: nec in baptismo accipiendum celebritas
nominis affectanda, sed gratia consequenda vi-
deatur: turpe est (inquit orat. 40. in laud. Bapt.)

Baptizandi
nummos sa-
cerdotibus
dabant, li-
cet paupe-
res essent.